

prima instanță: I. Sandu
instanța de apel: A. Parpalac, S. Vrabii, S. Leu

dosarul nr. 2ra-2534/14

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Danilov Ecaterina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oliboni Irma și Filipozzi Gino împotriva Ecaterinei Danilov cu privire la restituirea prestației și bunurilor obținute fără justă cauză,

împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 11 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Danilov Ecaterina reprezentată de avocatul Purcel Sergiu și menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 28 februarie 2013, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 30 noiembrie 2011, Filipozzi Gino și Oliboni Irma, reprezentați de avocatul Digore Eduard, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Danilov cu privire la restituirea prestației și bunurilor obținute fără justă cauză.

În motivarea acțiunii a indicat că fiul reclamanților, Filipozzi Luca s-a aflat în relații de prietenie cu Danilov Ecaterina, iar în anul 2009, ultimii au venit în Republica Moldova, unde au întreținut relații de concubinaj.

Menționează că în perioada respectivă, reclamanții, care sunt de origine italiană au transmis sume bănești lui Filipozzi Luca cu scopul inițierii unei afaceri în Republica Moldova și anume la 08 iunie 2009, au transmis suma de 16000 euro, iar la 14 iulie 2009 au transmis suma de 2500 euro, fapt confirmat prin înscrisurile bancare.

Susține că tot în acea perioadă dâșii au transmis din Italia bunuri și anume o antenă parabolică, 2 DVD playere, unul de marca „Pioneer” și altul de marca „Sonny”, o mașină de spălat rufe, o bucătărie nouă și un prelungitor de 40 m.

Invocă că toate bunurile și mijloacele bănești erau destinate feciorului lor, iar înscrisurile, certificatele și cecurile, care sunt anexate la materialele pricinii confirmă că reclamanții au achiziționat aceste bunuri.

Subliniază, însă, că ulterior, relația dintre Danilov Ecaterina și Filipozzi Luca s-au înrăutățit, aceștia stabilind să locuiască separat, după care, Filipozzi Luca a solicitat de la pârâtă restituirea sumei transferate de la părinții lui în mărime de 18500 euro, la fel și bunurile sus menționate.

Afirmă că Ecaterina Danilov a refuzat să recunoască faptul că urmează să restituie bunurile și mijloacele bănești a reclamanților, astfel, la 21 decembrie 2009, avocatul reclamanților s-a adresat cu o notificare către pârâtă, solicitând restituirea acestora, însă, ultima prin răspunsul din 27 ianuarie 2010, a indicat că dispune numai de careva dintre bunurile din lista de bunuri solicitate a fi restituite și a refuzat să le restituie prin intermediul avocatului, asigurând că le va returna nemijlocit Irmei Oliboni în Italia, punând toate cheltuielile de transportare pe seama reclamanților.

Susține că mijloacele bănești menționate au fost transferate pe contul pârâtei pe motiv că ultima a indicat că deține deja un cont bancar deschis, astfel, simplificând transferul, iar după primirea sumelor bănești, ultima urma să le transmită lui Filipozzi Luca în scopul inițierii unei afaceri în Republica Moldova.

Mai menționează că multiplele încercări de a soluționa conflictul pe cale amiabilă au eșuat, astfel fiind inevitabilă sesizarea instanței de judecată pentru a dispune restituirea sumei care a constituit o îmbogățire fără justă cauză și restituirea în natură a bunurilor pe care pârâta le deține fără acordul reclamanților.

De asemenea indică că reclamanții sunt pensionari, iar Oliboni Irma este invalid de mai mult mulți ani, fapt dovedit prin certificatele anexate la materialele pricinii, iar aceasta are nevoie de îngrijiri permanente care sunt costisitoare.

Solicită obligarea Ecaterinei Danilov să restituie Irmei Oliboni și lui Filipozzi Gino mijloacele bănești și bunurile dobândite fără justă cauză și anume suma de 18500 euro, iar în caz de imposibilitate de restituirea a bunurilor, echivalentul acestora în suma de 2046 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 28 februarie 2013, acțiunea a fost admisă, fiind obligată Danilov Ecaterina să restituie lui Filipozzi Gino și Filipozzi Luca mijloacele bănești și bunurile dobândite fără justă cauză, inclusiv suma de 18500 euro, antenă parabolică, 1 DVD-player de model „Pionier”, un DVD player de model „Sony”, o mașină de spălat, un set de mobilă de bucătărie și un cablu prelungitor de 40 m., iar în caz de imposibilitate de restituire în natură a bunurilor, de încasat de la Danilov Ecaterina în beneficiul lui Filipozzi Gino și Filipozzi Luca echivalentul acestora în sumă de 2046,40 euro.

Totodată s-a încasat de la Danilov Ecaterina în beneficiul lui Filipozzi Gino și Filipozzi Luca suma de 19720,50 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 9720,50 și cheltuielile pentru asistentă juridică în sumă de 10000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 27 februarie 2014, a fost repus în termen apelul decalat de către Danilov Ecaterina, reprezentată de avocatul Purcel Sergiu în baza art. 116 CPC.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 11 aprilie 2014, a fost respins apelul declarat de către Danilov Ecaterina, reprezentată de avocatul Purcel Sergiu, și menținută hotărârea primei instanțe.

La 05 iunie 2014, Danilov Ecaterina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului invocă dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le ilegale, neîntemeiate și emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Sustine că în cadrul examinării pricinii civile a fost încălcată competența jurisdicțională, deoarece, dînsa are domiciliul în mun. Chișinău, str. M. Drăgan, 30/8 ap.1, respectiv cererea de chemare în judecată urma să fie depusă după competență la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, iar instanța de apel competentă urma să fie Curtea de Apel Chișinău.

Afirmă că nu era la curent despre desfășurarea procesului la Judecătoria Căușeni, ca rezultat, aceasta fiind în imposibilitate de a se prezenta în judecată ca să-și apere drepturile și interesele, aflând despre acest proces abia în luna iulie 2013, de la executorul judecătoresc.

Menționează că intimații în cererea de chemare în judecată intenționat au indicat o adresă incorectă a ei, deoarece, ultimii cunoșteau cu certitudine adresa ei și anume că dînsa locuia la matusa sa în ap. 90 din str. Sarmizegetusa 35, mun. Chișinău, mai mult, în cererea de chemare în judecată este menționat precum că fiul reclamantilor, Filipozzi Luca s-a aflat în relații de prietenie cu Danilov Ecaterina pentru o perioadă de timp locuind împreună la domiciliul sus menționat, iar ulterior, aceasta a trecut să locuiască în apartamentul mamei sale, situat în mun. Chișinău, str. Maria Drăgan, 30/8 ap.1.

La fel, indică că avocatul intimaților a fost înștiințat în scris despre adresă la care dînsa locuiește și numărul telefonului mobil, la care poate fi contactată, iar în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, Filipozzi Luca a confirmat că cunoștea despre adresa exactă a ei, mai mult, la materialele pricinii au fost anexate certificate pe numele său, care confirmă cu certitudine domiciliul ei.

Sustine că anume în baza acestor probe incontestabile, instanța de apel a decis să o repună în termen cererea de apel și să o examineze în condiții generale, însă, cu toate acestea, instanța, în mod inexplicabil în decizie nu face referire despre acest fapt, ci dimpotrivă indică că prima instanță corect a citat-o pe dînsa la adresa invocată de intimați.

Insistă că instanțele inferioare au interpretat eronat faptele menționate în cererea de chemare în judecată drept o îmbogățire fără justă cauză, deoarece, sumele bănești transferate de către Oliboni Irma, au fost destinați exclusiv pentru dînsa cu titlu gratuit și nicidecum nu aveau destinația inițierii unei afaceri de către fiul reclamantilor, Filipozzi Luca.

De asemenea, consideră eronate concluziile instanțelor și cu referire la faptul că dînsa nu a pretins că Oliboni Irma și Filipozzi Gino au avut careva obligații financiare față de ea sau că banii i-au fost oferiți cu titlu gratuit, deoarece, o mare parte din sumele bănești transferate îi aparțineau dînselor cîștigați din munca de mai mulți ani în Italia, fapt confirmat prin extrasele de pe contul bancar a ei, prin care s-a dovedit că dispunea de suma de 14500 euro și anume această sumă bănească a fost transferată în Republica Moldova de către intimați.

Afirmă că declarațiile intimaților precum că transferul sumelor bănești din Italia au avut drept scop inițierea unei afaceri sunt eronate, deoarece, nu a fost prezentată nici o probă pertinentă care ar dovedi intenția deschiderii unei afaceri, mai mult, Filipozi Luca în orice moment putea să-și deschidă un cont bancar în Republica Moldova și să primească personal mijloacele bănești în cazul dacă aceștia erau destinați ultimului, însă, acesta nu a făcut acest lucru, pe motiv că banii nu aveau nici o tangență cu el, ci erau destinați exclusiv pentru dînsa.

Relatează că instanța de apel la emiterea deciziei a constatat cu certitudine că Danilov Ecaterina și Filiipozzi Luca au întreținut relații de concubinaj, astfel, instanța de apel a omis să aplice la caz prevederile alin. (3) lit. a) art. 1389 al Codului civil, care indică că pretenția de restituire este exclusă dacă prestația a corespuns obligației morale, respectiv, fiind evident că odată ce recurenta a întreținut relații de concubinaj cu Filiipozzi Luca, între aceștia a existat o obligație morală de a se susține și de a se ajuta reciproc, ca rezultat, indiferent cui erau destinate mijloacele bănești din litigiu, aceștia au fost cheltuiți în cea mai mare parte împreună.

Consideră că instanța de apel la emiterea deciziei eronat a concluzionat precum că bunurile ar fi aparținut lui Oliboni Irma, deoarece, în perioada aflării sale în Italia a transmis prin intermediul transportatorilor bunurile care îi aparțineau și pe care le-a recepționat când a ajuns în Republica Moldova, iar printre bunurile transmise era și o mașină de spălat rufe, precum și un set de mobilă pentru bucătărie, însă, aceste bunuri au fost cumpărate exclusiv de către dânsa, fapt confirmat prin facturi, în care este menționat numele cumpărătorului, mai mult, instanțele inferioare au obligat-o să restituie un prelungitor, 2 DVD playere și o antenă parabolică, pe când nu a fost prezentat nici un act, prin care s-ar confirma procurarea acestor bunuri de către intimați.

Mai indică că, Filiipozzil Luca ilegal a fost admis în calitate de succesor în drepturi în urma decesului mamei sale Oliboni Irma, deoarece, la materialele dosarului lipsește un act care ar confirma calitate de moștenitor a lui Filiipozzi Luca, fiind prezentat doar certificatul de deces al mamei sale, astfel, nu este exclus să existe și alți moștenitori legali și testamentari, iar Filiipozzi Luca posibil să nu facă parte din lista acestora.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Danilov Ecaterina este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Danilov Ecaterina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Danilov Ecaterina, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Danilov Ecaterina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Danilov Ecaterina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva